

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 2/2

20 հունվարի 2015 թ.

Քննարկվեց քաղաքացի Ռուբեն Մաթևոսյանի 23.12.2014 թ-ի դիմում-բողոքը ՀՀ ՖՆ Նոր Նորքի ՀՏ պետի 16.12.2014 թ-ի թիվ 1645 որոշման դեմ:

Քաղաքացի Ռուբեն Մաթևոսյանի բողոքում բերված փաստարկները.

2014 թ-ի դեկտեմբերի 18-ին Ռուբեն Մաթևոսյանը (այսուհետ նաև բողոքաբեր) փոստով ստացել է ՀՀ ֆինանսների նախարարության Նոր Նորքի հարկային տեսչության պետի կողմից (այսուհետ՝ Հարկային տեսչություն) 16.12.2014թ. կայացրած հարկ վճարողից ժամանակին չվճարված հարկային պարտավորությունների գծով վճարման ենթակա գումարը գանձելու մասին թիվ 1645 որոշումը (այսուհետ Որոշում), որում մասնավորապես նշված է.

«15.12.2014թ.-ի դրությամբ քաղաքացի Ռուբեն Մաթևոսյանի ք.Երևան, Մուղղվական 1-24 չկատարված հարկային պարտավորությունը կազմում է 289.500 դրամ, որից ԱԱՀ 289.500 դրամ, (2012թ. 3-րդ եռամսյակի հաշվարկ) և Ռուբեն Մաթևոսյանից գանձել 289.500 դրամ պարտավորության գումար»:

Պարտավորությունն առաջացել է 25.09.2012թ-ին «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի 4-րդ պարբերության համաձայն մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ սեփականություն հանդիսացող նույն տեսակի գույքի օտարման արդյունքում:

Վերոգրյալ որոշմանը բողոքաբերն ամբողջությամբ դեմ է, հետևյալ հիմնավորմամբ:

Պահանջի հիմքերը, փաստական հանցամանքները ն պահանջները.

Վերոգրյալ Որոշմամբ պարտավորությունն առաջացել է 25.09.2012թ., ավտոմեքենայի վաճառքից հետո: Սակայն նշված պարտավորությունը չէր կարող առաջանալ, քանի որ բողոքաբերին սեփականության իրավունքով պատկանող Մերսեդես մակնիշի ավտոմեքենան (առաջին գործարք) վաճառել է դեռևս 2005թ-ին Նոր Նորքի 8-րդ գանգվածի 21-րդ շենքի, 26-րդ բնակարանի բնակիչ Սոս Օհանյանին և ՀՀ ճանապարհային ոստիկանության ծառայության համապատասխան բաժանմունքում անվանափոխություն չի կատարվել մինչև 17.07.2012թ.: Այնուհետև 25.09.2012թ-ին (երկրորդ գործարք) բողոքաբերը վաճառել է իր անձնական ավտոմեքենան: Տվյալ դեպքում ստացվում է, որ իր կողմից մեկ տարվա ընթացքում կատարվել է երկու գործարք:

Բողոքաբերը 26.09.2013թ-ին հարկային տեսչության կողմից ծանուցվել է, որպեսզի 5-օրյա ժամկետում անձնագրով ներկայանա հարկային տեսչություն և ներկայացնի ավտոմեքենայի օտարման փաստաթղթերը, որն իր կողմից պատշաճ կերպով կատարվել է:

Հարկային տեսչության աշխատակիցների կողմից բողոքաբերին բացատրվել է, թե որտեղից է առաջացել տվյալ պարտավորությունը (Տրանսպորտային միջոցի առուվաճառքի պայմանագրի համաձայն ավտոմեքենան վաճառվել է 1.000.000 ՀՀ

դրամով և համաձայն «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի, անհրաժեշտ է հարկային տեսչություն ներկայացնել ֆիզիկական անձի իրականացրած գործարքների մասով ավելացված արժեքի հարկի հաշվարկ և վճարել 1.000.000 ՀՀ դրամից առաջացած ԱԱՀ-ի գումարը՝ 200.000 ՀՀ դրամ:

Նշվածի հիմքով հարկային տեսչությանը ներկայացվել է համապատասխան ապացույցներ այն մասին, որ 2005 թ-ից ի վեր վաճառված ավտոմեքենայի սեփականատեր Սոս Օհանյանի կողմից է կատարվել ավտոմեքենայի բոլոր գույքահարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որը ապացուցում է, որ մեքենան «դե ֆակտո» վաճառվել է 2005թ-ին, իսկ «դե յուրե» 17.07.2012թ-ին, սակայն հարկային տեսչությունը այդ հանգամանքը պատշաճ կերպով չի ուսումնասիրել, որի արդյունքում կայացրել է սխալ որոշում:

Բողոքաբերի կողմից 11.02.2014թ-ին պատշաճ կերպով ներկայացվել է ֆիզիկական անձի իրականացրած գործարքների մասով ավելացված արժեքի հարկի հաշվարկ և հարկային տեսչության կողմից տրամադրված հաշվեհամարին վճարվել է 200.000 ՀՀ դրամ գումարը:

18.12.2014թ-ին բողոքաբերը ստացել է վիճարկվող թիվ 1645 որոշումը 289.500 դրամի բռնագանձման մասին, որի պարզաբանման հիմքով դիմել է հարկային տեսչություն: Հարկային տեսչությունում իրեն բացատրվել է, թե իբրև 289.500 դրամի բռնագանձման ենթակա գումարն առաջացել է 200.000 ԱԱՀ-ի վճարման ենթակա գումարը ժամանակին չվճարելու հետևանքով հաշվարկված տույժերն ու տուգանքներն են:

Բողոքաբերը հայտնում է, որ հարկային տեսչության աշխատակիցների կողմից որևէ խոսք չի եղել տույժ և տուգանքի մասին, միայն բացատրվել է, որ անհրաժեշտ է կատարել ԱԱՀ-ի հաշվարկ և վճարել 1.000.000 ՀՀ դրամի ԱԱՀ-ն, որը կազմում է 200.000 ՀՀ դրամ, որից հետո ողջ պարտավորությունը մարվելու է:

Վերոգրյալի համաձայն բողոքաբերը գտնում է, որ խախտվել է իր սահմանադրական իրավունքները, ինչպես նաև «Հարկերի մասին», «ԱԱՀ-ի մասին» և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքների դրույթները:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ բողոքաբերը խնդրում է անվավեր ճանաչել ակնհայտ անհիմն ՀՀ ՖՆ Նոր Նորքի հարկային տեսչության պետի կողմից 16.12.2014թ. կայացված թիվ 1645 որոշումը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ Նոր Նորքի ՀՏ պետը, քննարկելով Ռուբեն Մաթևոսյանի վերաբերյալ վարչական վարույթի նյութերը պարզել է, որ 15.12.2014թ-ի դրությամբ նրա չկատարված հարկային պարտավորությունները կազմում են 289.500 դրամ, որից ԱԱՀ-ի գծով 289.500 դրամ: Արդյունքում, ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29.1-րդ հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ, 56-րդ, 58-րդ, 88-րդ հոդվածների դրույթներով ՀՀ ՖՆ Նոր Նորքի ՀՏ պետի կողմից 16.12.2014 թ-ին

ընդունվել է թիվ 1645 որոշումը՝ Ռուբեն Մաթևոսյանից 289.500 դրամ պարտավորության գումար գանձելու վերաբերյալ:

Նշվեց նաև, որ համաձայն 17.07.2012 թ-ին կնքված տրանսպորտային միջոցի առուվաճառքի պայմանագրի Ռուբեն Մաթևոսյանը սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող «Mercedes-Benz C-200» մակնիշի ավտոմեքենան վաճառել է ք.Երևան, Նոր Նորքի 8-րդ զանգվածի 21/26 հասցեի բնակիչ Սոս Օհանյանին: Գործարքի արժեքը կազմել է 500.000 դրամ:

Այնուհետև 25.09.2012 թ-ին կնքված տրանսպորտային միջոցի առուվաճառքի պայմանագրի համաձայն Ռուբեն Մաթևոսյանը Կարեն Խոսրովյանին է վաճառել «BMV X5» մակնիշի ավտոմեքենան՝ գումարով 1.000.000 դրամ: Ընդ որում, նշված «BMV X5» մակնիշի ավտոմեքենան Ռուբեն Մաթևոսյանի կողմից ձեռ է բերվել 2012 թ-ին:

Վերոգրյալ փաստական հանգամանքներից հետևում է, որ Ռուբեն Մաթևոսյանի մոտ «BMV X5» մակնիշի ավտոմեքենան վաճառելու արդյունքում առաջացել է ավելացված արժեքի հարկի վճարման պարտավորություն: Մասնավորապես, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետի համաձայն. «Անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող ֆիզիկական անձի կողմից իրականացված գործարքները համարվում են ապրանքի մատակարարում հետևյալ դեպքերում՝

...

բ. մեկ օրացուցային տարվա ընթացքում երկու և ավելի թվով անգամ անձի սեփականությունը կամ ընդհանուր սեփականությունը հանդիսացող նույն տեսակի հետևյալ գույքի՝ բնակարանի, առանձնատան (այդ թվում՝ անավարտ (կիսակառույց)), անձնական օգտագործման ավտոմեքենայի, գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի, ավտոտնակի՝ որևէ ձևով կատարվող հատուցման դիմաց օտարման դեպքերում ապրանքի մատակարարում է համարվում այդ ժամանակահատվածում երկրորդ և ավելի թվով նույն տեսակի գույքի օտարումը, եթե օտարումը կատարվում է տվյալ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող մեկ տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում»:

Քննարկվող դեպքում քաղաքացի Ռուբեն Մաթևոսյանի կողմից իրականացվել է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետով նախատեսված ապրանքի մատակարարման գործարք, քանի որ 2012 թ-ին 2-րդ անգամ օտարվել է նույն տեսակի գույք (ավտոմեքենա), իսկ 2-րդ գույքի օտարումը կատարվել է այդ գույքի ձեռքբերմանը հաջորդող 1 տարին չգերազանցող ժամանակահատվածում:

Ռուբեն Մաթևոսյանի կողմից 2012 թ-ի 3-րդ եռամսյակի համար ներկայացվել է ԱԱՀ-ի հաշվարկ, որում արտացոլվել է «BMV X5» մակնիշի ավտոմեքենայի վաճառքից առաջացած ԱԱՀ-ն՝ գումարով 200.000 դրամ: Սակայն նշված ԱԱՀ-ի գումարը, համաձայն վճարման հանձնարարագրի թիվ 000155 անդորրագրի, վճարվել է միայն 11.02.2014 թ-ին, այն դեպքում երբ այն պետք է վճարվեր մինչև 2012 թ-ի հոկտեմբերի 20-ը: Արդյունքում կիրառվել են «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ և 24-րդ հոդվածների դրույթները՝ ընդհանուր գումարով 289.500 դրամ, այդ թվում՝ տույժ 109.500 դրամ և տուգանք 180.000 դրամ:

ինչ վերաբերվում է բողոքում բերված պնդումներին, որ վերը նշված «Mercedes-Benz C-200» մակնիշի ավտոմեքենան Սոս Օհանյանին փաստացի վաճառվել է ոչ թե 2012 թ-ին, այլ՝ 2005 թ-ին, ապա այդ կապակցությամբ հարկ է նշել հետևյալը:

«Քաղաքացիական օրենսգրքի 176-րդ հոդվածի համաձայն. «1. Պայմանագրով գույքը ձեռք բերողի սեփականության իրավունքը ծագում է գույքը հանձնելու պահից, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով:

2. Այն դեպքերում, երբ գույքի նկատմամբ իրավունքը ենթակա է պետական գրանցման, ձեռք բերողի սեփականության իրավունքը ծագում է դրա գրանցման պահից»:

«Քաղաքացիական օրենսգրքի 301-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն. «Շարժական գույքի հետ կատարվող գործարքներից ծագող իրավունքները ենթակա են պետական գրանցման՝ սույն օրենսգրքով և այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերում»:

Իր հերթին, շարժական գույքի հետ կատարվող գործարքներից ծագող իրավունքները պետական գրանցման ենթակա լինելու պահանջը սահմանված է «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենքի 55-րդ հոդվածով, որի համաձայն շարժական գույքի գրանցման օբյեկտներ են համարվում նաև ինքնագնաց մեքենաները:

Վերոգրյալ իրավանորմերից հետևում է «Mercedes-Benz C-200» մակնիշի ավտոմեքենայի սեփականության իրավունքը Սոս Օհանյանին է փոխանցվել ոչ թե 2005 թ-ին, այլ՝ 2012 թ-ին, քանի որ նշվա շարժական գույքի հետ կատարված գործարքից ծագող իրավունքները պետական գրանցում են ստացել 2012 թ-ին:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Չ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ Նոր Նորքի ՀՏ պետի 16.12.2014 թ-ի թիվ 1645 որոշումը թողնել անփոփոխ, իսկ բողոքը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ